

Høyt til hest

Stødig og sterk gjennom mektig natur. Lyngshesten er den perfekte turkamerat for den som ønsker å nyte fjellheimen i rolig tempo.

Fra hesteryggen kan du bruke tiden til å filosofere og nyte utsikten. Du slipper å tenke på hvor du skal sette føttene, sier over-tannlege i Nord-Troms, Øystein Fredriksen.

I sju år har han vært turlleder i fir-maet Lyngshestlandet, som arrangerer fjellturer med lyngshest i og ved Reisa nasjonalpark i Nord-Troms og innover på Finnmarksvidda.

EKSPEDISJON • Deltakerne får opple-ve variert natur. Ute ved kysten peker fjellene stritt mot himmelen, mens lyngkleddede åser bølger seg frem på den flate vidda. Overalt er det gode fiske-vann å slå leir ved, og fristende beite-plasser for de firbeinte.

– Lyngshestlandet har en ekspedi-sjonsprofil, og organiserer alt fra dags-til ukesturer. Vi har med lavvo og det vi trenger av mat og utstyr. Det er sjelden vi har bestemt på forhånd akkurat hvil-ken rute vi skal ta, det blir litt som folk vil underveis. Det viktigste er å få ned turtallet og bare nyte naturen, forteller Fredriksen.

Juli og august er de beste månedene for en tur til fjells på hesteryggen. I juni kan det fremdeles være snø i fjellet og is på fiskevannene, i tillegg til at myg-gen er litt for aktiv. September er også flott med sine vakre høstfarger.

PERFEKT TURKAMERAT • Lyngshest, eller nordlandshest som den også kal-les, er en nordnorsk hestrase. Opprin-



nelig stammer hesten høyst sannsyn-elig østfra. Fra Asia gjennom Russland og Finland, bærer den spor etter ulike hesteraser. Det finnes de som påstår at den kan spores tilbake til hesterasen som ble benyttet av selveste Djengis-Khan.

I de seneste 100 årene har lyngshes-ten dog blitt avlet i noe mer fredelige omgivelser, nærmere bestemt i Lyngen kommune, derav navnet. Lyngshesten er i dag en allsidig brukshest for hele familien. Sterk, vakker og kjent for å ha gode bein og hover, har den klart over-gangen fra arbeidshest til ride- og kjø-rehest uten problemer.

– Lyngshesten er en perfekt turhest. Den er nøysom, og spiser det som byr seg av gras og vegetasjon. Dette er meget allsidige hester med stor person-lighet. Perfekte til rideopplæring både for voksne og barn, sier Fredriksen.

UTRYDNINGSTRUET • Lyngshesten er en av tre norske hesterasene hvor de to andre er dølahest og fjordhest eller fjor-ding. Lyngshesten står på FAO (Food and Agriculture Organization) sin liste over utrydningstruede arter. I Norge er det i dag i underkant av 3 000 indivi-der.

– Det er alt for få føllinger i året, og importen av hester og ponnier er stor. Det er synd at ikke flere ser hvor flotte og anvendelige de norske rasene er, sier han.

Øystein Fredriksen vokste opp med hest. Da faren døde i 2004, bestemte han seg for å ta hånd om hestene Yme og Bjarke. Han deltok på kjørekurs, lærte dressur og horsemanship, og begynte etterhvert å konkurrere. Men det er i naturen han synes hesten kom-mer best til sin rett.

– Det fineste er å dra på fjellet med hest. Lyngshesten er veldig godt egnet til å klatre i fjellet, og har en fin stør-relse à la islandshesten, sier Fredriksen.

FINNER RYTMEN SAMMEN • Det er alle typer i alle aldre som melder seg på til tur med lyngshesten. Noen har hest selv, andre kan ikke ri. Noen elsker hes-ter, andre er livredde. Det kreves ingen spesielle forkunnskaper for å være med. Hestene forstår at de er på tur. De er rolige, og følger hverandre – skulle rytteren miste styringa. Er man helt grønn, får man tilbud om litt grunn-opplæring dagen før turen starter. Mange kommer igjen år etter år.

– Vi rir sakte over viddene, sier Fred-riksen.



– Når man rir i flere dager, kommer man etterhvert inn i en god rytme og rutine som gir en egen ro.

Både deltagere og turledere har fine dager. Mye god mat blir fortært underveis, og mang en blank fjellfisk havner i stekepanna. Man blir heller ikke forstyrret av mobiltelefoner, for det er sjelden dekning i områdene de ferdes. Noen sterke opplevelser blir det også. Som når folk med fobi for hest kommer ned fra fjellet som nyfrelst hestevenn.

– For mange gir det en enorm mestingsfølelse. Når vi øver med disse på forhånd, er noen så engstelige at de ikke tør å nærme seg hesten. Da er det rørende å se hvordan forholdet forandrer seg underveis. De fleste blir også sterkt knyttet til hesten de rir på, sier Fredriksen.

Det er mange som må felle en tåre når turen er over, og rytter og hest må gå hvert til sitt.

Tone Elise Eng Galåen